

CASAL CATALÀ

New York

239 WEST 14TH STREET

CONFIDENCIAL

BUTLLETI N.º. 1

NOVEMBRE 1940

PEL REDREÇAMENT DE CATALUNYA

El nostre Manifest "Els Catalans de Nordamèrica i el Redreçament de Catalunya", donat a la publicitat pel Febrer de 1940, propugnava la unió de tots els catalans i la creació d'un organisme de lluita i de redreçament nacional. Proposava també la celebració d'una Assemblea amb assistència dels delegats del nuclis catalans d'arreu del món. En un pla més immediat, el Casal Català de Nova York, invitava, demés, els catalans d'Amèrica a realitzar la Federació d'Entitats Catalanes del Continent americà.

A la nostra crida i invitació, hem rebut moltes respostes. El present Butlletí dona un resum de les més importants. Hem rebut també extenses comunicacions i documents que tracten qüestions de principis i detalls de tàctica. La materialitat física i la natura dels assumptes tractats en aquests, no ha fet factible ni oportú reproduir-los íntegrament en el present Butlletí.

Ací volem fer constar la nostra satisfacció per l'interés que la nostra crida ha desvetllat. Estavem segurs que, en els moments actuals, els nuclis de patriotes d'arreu reaccionarien amb fervor i estarien d'acord amb les nostres gestions per assolir la tant apremiant unió catalana. No ens havem equivocat. Felicitem-nos-en per Catalunya. Espiritualment, podem dir que la unió nacional dels catalans existeix!

Ara be. En el mateix pla d'estricta secretariat eventual en què actuem, sense pretendre acaparar el patriotisme, ni monopolitzar — com ja digüèrem — cap futura direcció del moviment, sigui'ns permès d'insistir en el nostre comès.

Pel que es reflexa de les respostes rebudes, ací reproduïdes, la unió catalana existeix espiritualment. Perquè no la fem immediatament efectiva? No perdem un dia més! Com a primer pas, realitzem la Federació d'Entitats Catalanes d'Amèrica. Que cada territori realitzi la unió catalana dintre el país respectiu, com hem fet nosaltres, com ha fet Xile i com està fent l'Argentina. Que cada territori nomeni un Delegat al futur Consell de la Federació. Aquestes són funcions simples i purament mecàniques. Són, però, d'una urgència extrema i d'una importància bàsica.

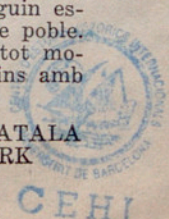
El que cal — permeteu que tornem a insistir — és donar a Catalunya una representació visible a l'exterior, representació que avui desafortunadament no té. Comptem amb que els nostres germans que sofreixen a Catalunya ho estan anhelant i estarien fonamentadament sorpresos si sabessin que no existeix. Vindrà un moment en què els pobles d'Europa hauran de parlar. Poc podrà parlar Catalunya si no té una representació otorgada! Els catalans reclosos al territori patri estan amordaçats. El nostre darrer President acaba d'ésser vilment assassinat per l'enemic. El que fou Govern de la Generalitat de Catalunya es troba dispers i sense articulació. Els membres del Parlament Català estan desintegrats totalment. Les incipients organitzacions que hom intentà posar en peu a França estan desbandades. Restava només la gran massa de patriotes exiliats. Restava únicament l'esquema d'organització de les entitats catalanes d'Amèrica. La representació de Catalunya es troba al mig del carrer. Es deure nostre, urgent i ineludible, recollir-la i donar-li existència legal i efectiva.

Com a primer pas, realitzem amb urgència la Federació d'Entitats Catalanes d'Amèrica. No es tracta d'enlairar ningú a llocs definitius. No es tracta de crear leaders ni d'establir posicions polítiques eminentes. Es tracta de crear un instrument mecànic, un receptacle per centralitzar la iniciativa per al nostre front de lluita i de redreçament nacional. Tinguem visió i sentit pràctic. No pequem de modestia ni ens faci por crear suspicàcies ni suscitar recels. Meditem la urgència de la necessitat. No som poster els més idonis, però som patriotes sincers, conscients de la realitat del' hora. Les benemèrites entitats d'Amèrica estan sobradament autoritzades per a realitzar aquesta gestió. Creem la Federació d'Entitats Catalanes d'Amèrica! Allí afluiran les idees i els consells de tots els patriotes actius; d'allí sorgirà l'estructura de l'organisme polític que ha d'ostentar la representació de Catalunya. El leader ens el donaran les circumstàncies i la mateixa força creadora del nostre poble. La nostra terra té homes prou honorats, patriotes amb prou inspiració, personalitats prou aptes per merèixer la confiança de tots els catalans. De moment, fem el treball dels peons; realitzem la tasca que està al nostre abast; preparem la base de l'edifici, aixequem-ne l'estructura. Tinguem fe que en el moment just i precis, per pròpia i providencial designació de Catalunya, sorgirà l'home prou digne per issar al cim de la bastida la bandera de la nostra independència!

En el pla de simples gestors provisionals, esperem rebre amb urgència els noms dels Delegats de cada país al Consell de la Federació d'Entitats Catalanes d'Amèrica. Un cop nomenats els delegats, establirem el degut contacte entre ells i lliurarem tota la documentació i correspondència cursada. Acomplert aquest comès ens incorporarem a les files dels simples patriotes al servei de la pàtria. Els Delegats es reuniran; donaran estat efectiu a la Federació d'Entitats Catalanes d'Amèrica; constituïran el Consell rector; convocaran l'Assemblea dels catalans, si la creuen necessària; estructuraran un front nacional català, sota la denominació que creguin escaient; designaran el Consell o Govern Provisional de Catalunya que ostentarà la representació del nostre poble. Aleshores podem estar segurs que la nostra pàtria tindrà un instrument legal i apte per proclamar en tot moment el fet de la nostra personalitat nacional i la voluntat increbantable de regir els nostres propis destins amb sobirania plena, sense tutel·les ni dependències de cap mena.

Per Catalunya lliure i independent

EL CASAL CATALÀ
DE NOVA YORK

CEHI

DELS CATALANS DE XILE:

Signada pel Centre Catala i per l'Agrupacio Patriotica Catalana. (Aquesta darrera entitat enclou totes les organitzacions catalanes del territori xile, entre elles; el Centre Catala, la Revista Germanor, l'Hora Catalana de Radio, el Noticiari Catala, de Santiago de Xile; el Centre Catala de Valparais, el Centre Catala de Concepcio, etc.

"Santiago, 17 de maig del 1940.

"Hem llegit atentament el Manifest del Casal Catala de la vostra digna presidencia, el qual coincideix en línies generals amb les nostres idees, amb els nostres sentiments i gairebe diriem amb el nostros propòsits. Les vostres consignes son les nostres; la vostra exposicio ens sembla molt encertada; el pla de treball provi que recomaneu l'hom realitzat aci, amb anterioritat plenament. Avui tenim l'Agrupacio Patriotica Catalana, de Xilo, amb el directori establert a Santiago i amb delegacions en totes les ciutats importants de la Republica, que treballa d'acord amb els Centres Catalans de Santiago, de Valparaiso i de Concepcion. Es per això que podem respondre avui el vostre manifest en nom de tots els catalans de Xilo.

"Pero es mes: estavem redactant, d'acord amb els catalans de Mendoza un report amb finalitats potser no tan ambiciosos, pero semblants a les del vostre manifest; un report en el qual proposavem tambe la manera d'estructurar la unitat de tots els catalans, i de crear un organisme de govern que en canalitzos i dirigis les activitats patrioiques; i que aquest organisme fos presidit per una figura que, lliure de les responsabilitats que deriven de l'esfondrada del nostre pais, no pogues desvotllar recels en cap -on cap!- sector de catalans.

"La figura que triavem per aquesta presidencia es la de Pau Casals. Pau Casals es avui l'home que inspira mes gratitut als catalans. Ell va salvar durant la guerra milers i milers d'infants, amb la creacio i manteniment de moltes colonies infantils. Ell ha salvat, despres de la guerra, milers i milers d'homes presoners en l'infern dels camps de concentracio. Cap catala exiliat no se li acosta avui sense trobar-hi ajut i, de vegades, consell. Pero no ho retraiem per significar que, amb aquesta eleccio premiariem la seva obra. Per a un home com ell, voltat de gloria, que es ja en plena vida un immortal, una carrega aixi no es sino realment una carrega. Ho retraiem per demostrar que, gran artista com es, es encara mes i sobretot un home sensible als dolors del seu poble. Es aquesta sensibilitat el que l'ha fet en aquests dolorosos dies sentir-se mes catala que mai. Es aquesta sensibilitat el que l'obligaria a acceptar si fos unanimitat una designacio semblant. I penseu aque aquest carreg ningu no el podria exercir amb tanta independencia, ja que una gran part dels catalans de mes prestigi son presoners economicament del Cero o del Jaro; diverses tendencies; que el seu prestigi internacional bastaria per a prestigiar el nostre problema. El nom de Pau Casals per a aquesta presidencia fa ja temps que es al cor i als llavis dels catalans de Xile. Ens sembla que bastaria pronunciar-lo en veu alta porque hi fos tambe en el de tots els altres catalans.

"Una remarca essencial nomos voldriem fer al vostre manifest. I es que trobem una contradiccio, que potser es mes en la lletra que en l'esperit, entre el manifest propiament i les instruccions que l'acompanyen. En el manifest parlo d'una 'Assemblea de Delegats dels diversos grups o filiacions que representin els catalans de tot el mon'. Us hom de declarar que si al.ludiu a filiacions politiquos no hi entonem res. Els quadros dels vells partits politicos estan desfets i superats com reconeix tothom. En l'exili no hi pot haver partits politicos. Nomos hi pot haver catalans que pensin en l'allibera-

ció del seu país. Les tendències polítiques de cadascu han d'esser sacrificades a aquest ideal superior. Per això trobem que es més encertat parlar, com ho fou en les instruccions, de delegats per territoris. Creiem, en efecte, que es així, per nuclis geogràfics de catalans, que cal nomenar els delegats. No creiem difícil, amb bona voluntat, establir en quina proporció haurà d'esser representat cada nucli.

"Potser caldria o fora convenient estatuir proviament que els nuclis americans fossin representats per persones radicades temps ha en el país, ja que per estar allunyades de les lluites polítiques de partit poden encarnar tal vegada amb més puresa els sentiments nacionalistes.

"Ara bé, per a fer factible l'Assemblea, no sabem si bastaria que els delegats tinguin pagades les despeses d'estada als EE.UU. Es pot presentar el cas que hi hagi nuclis de catalans que per no ésser numèricament importants, però que éssent-ne qualitativament, no puguin reunir la suma necessària per a sufragar al seu delegat les despeses de viatge. Potser seria, doncs, convenient abans de l'elecció, reunir un fons comú per tal d'atendre entre tots, les despeses de tot. Altrament això evitaria que aquells que tenen més possibilitats econòmiques fossin elegits onlloc dels més aptes, més preparats i que inspiressin més confiança als electors.

"Veiem ara, no sense escàndol, que com a reacció davant del vostre manifest, es forma a París a corre-cuita un nou Consell destinat -diuona regir la política catalana. Aquest Consell, tot i la honorabilitat i competència de les persones destinades a integrar-lo, no representa sino, sota d'una disfressa diferent, una continuació de l'estat de coses anterior. Creiem, doncs, que ara més que mai, cal activar els treballs per a la constitució de l'Assemblea en la forma ambiciosa, que la proposau, caldria, si més no, formar ràpidament un comitè que pogues ostentar la representació de tots els catalans d'Amèrica per tal de fer sentir allí en calgues la seva veu."

De l'Hora Catalana de Radio, de Santiago, de Xile:

"23 de maig del 1940

"Varem rebre oportunament el vostre interessant Manifest, el que no havíem contestat, esperant les decisions que sobre el mateix prendria el Directori del Centre Català juntament amb el de l'Agrupació Patriòtica Catalana, de quina última institució el que signa aquesta lletra es sots-secretari.

"Essent així no hi ha perquè dir-vos que la contesta que d'aquelles Institucions ja hauré rebut es també la de la Hora Catalana de Santiago, afegint-vos que nosaltres posarem tot nostre esforç per mitja del micròfon a una gran propaganda en favor del redreçament total de Catalunya."

Del Noticiari Català, de Santiago de Xile:

"18 de maig del 1940

"En quant al Manifest que acompanyavau, com podreu veure ha estat publicat en el nostre número del 15 del present i tingueu per ben segur, que arribarà a la llar de més de sis mil catalans esparramats per a tota aquesta República, els que normalment rebon gratuïtament nostra publicació.

"En quant al contingut i finalitats del Manifest debem comunicar-li que estem completament d'acord amb ell i l'aprovem en totes les seves parts.

"En els nostres números publicats des de fa més de dos anys ja propugnàvem i hem anat difonent una estreta UNIO entre tots els catalans sens distin-

cions de pensar i de idealismes i si sols amb un sol fi, que no es altre que el del complet alliberament de nostra Patria, de nostra Catalunya.

"Aci a Xile casi tots els nuclis de catalans de provincies estan adhorits a la entitat Agrupacio Patriotica Catalana, igualment he estan totes les principals entitats catalanes i font referencia al delegat que dou tenir que estar entre vosaltres en la Assamblea que proposou, dovem dir-vos que sora nomenat per a la Agrupacio Patriotica Catalana i amb els corresponents credencials ens representara a tots els catalans de Xile entre els altres delegats que es reuniran en data fixada a Nord-america."

DELS CATALANS DE CUBA:

De Catalunya, Grup Nacionalista Radical, de Santiago de Cuba, publica paral·lelament al nostre, un Manifest que trobarey adjunt. A la vegada, ens contesta:

"4 de juliol del 1940

"Vourou com en nostre Manifest coincidim enterament amb vosaltres, en el fons i en el seu esperit; varia unicament la forma d'expressio i ens animon els mateixos desigs vostres. Per tant havou d'entendre nostre Manifest com una contestacio al vostre, d'absoluta conformitat amb vostra proposicio.

"Nosaltres pero, concretom nos nostra proposta d'unio sota el Front Patriotic Catala, sol·licitant una declaracio de principis inicial i les respostes al questionari per a confeccionar un programa perque creiom que seria molt mes practic en el moment de reunir-nos ja tenir unos normes directives per a discutir i aprobar.

"En aquest sentit doncs, voldrem una estreta cooperacio amb vosaltres. Desitjeriem que ens tinguessiu al corrent de les respostes que rebessiu i nosaltres ho farem aiximateix amb aquelles que rebem. I tambe que ens contestessiu nostre questionari amb les idees que tinguessiu."

DELS CATALANS DE L'URUGUAY:

El Casal Catala de Montevideou contesta:

"29 d'Abril del 1940

"Ens plau d'acusar rebut de vostra carde 28 de març darrer, aixi com dels documents que incloieu: manifest d'aquoeix Casal, instruccions per a l'Assamblea i butlletí d'adhesio.

"Creiom no cal dir-vos que el nostre punt de vista es el vostre: cal que la catalanitat d'arreu del mon es manifesti en una forca de conjunt per a deslliurar a Catalunya de l'esclavatge en que viu sotnosa; pensom que no hi haura cap bon catala que pensi altrament; es tracta, doncs, d'un moviment universal imperios, que vosaltres havou sabut copsar i materialitzar en un pla d'accio definit, pel que vos felicitem cordialment i vos desitgem el major dels exits.

"Assabontada la Comissio Directiva d'aquest Casal dels vostres plans, per unanimitat resolgue adherirs'hi i cooperar-hi en ço que ostigui al seu abast. No havem pas entret a esbrinar tots els punts que vosaltres plantogeu, puix creiom que ço que cal de moment es ajuntar els catalans en una accio comuna,

on la qual el primer acte es el de manifestar l'adhesio a vostre pla; la tria de les orientacions i bases en que encarrilar l'accio es cosa a establirse on el Congrés, i per això la persona qu'ens representi portara instruccions precises.

"La situacio financera d'aquest Casal no li permet d'enviar un delegat al futur Congrés; per això espera saber si de l'Uruguai hi va algun catala, o encomanara llur representacio, com diem mes amunt, a algun dels que hi assisteixin d'aquestes regions. Per la mateixa causal, no pot comprometre's a cap obligacio economica on abstracte que pugui resultar-ne de la col·laboracio del Congrés.

"Farem ço que estigui al nostre abast per a fer conèixer a la colonia catalana de l'Uruguai vostres iniciatives, i per a obtenir-hi col·laboracions.

"Creiem que ço fonamental per a les tasques d'organitzacio del Congrés es haver l'opinio de tots els catalans d'America; els altres punts plantejats en vostres escrits, son de resolucio posterior i col·lectiva, motiu de les deliberacions del Congrés, i per tant sobre d'ells no cal saber o conèixer el punt de vista dels adherents.

"Per això mateix, doncs, reformem ço dit mes amunt: creiem imperios de reunir els catalans en un Congrés mundial, on que hom fixi l'accio a desenvolupar per a obtindre l'alliberacio de la patria; i trobem adient que aquesta assemblea es reuneixi als Estats Units."

Del Comitè Catalunya de Montevideo:

"1 d'agost del 1940

"No hi ha que dir-vos que la vostra iniciativa de realitzar una Assemblea als Estats Units per a estructurar el futur de nostra patria Catalunya, ha trobat en la sina de nostra Comitè, la mes franca i patriotica adhesio a aquesta idea.

"Referent al questionari del butlletí, ens es molt dificil actualment poguer-lo contestar amb precisió; doncs, des de la devallada de Catalunya pel Genèral del 1939 - llevat del contacte amb la Fundacio Ramon Llull, - havem perdut tot contacte amb els homes de la Generalitat, això ens ha portat una certa depresio de desengany dintre dels nostres afiliats que s'ha produït una greu disgregacio dintre de les nostres files del Comitè Catalunya. Ensom, havem fet tot lo humanament possible per posar-nos-hi en contacte i a nostres lletres no han estat contestades. Amb l'osfondrament de França encara s'ha onpitjorat de tal manera, que restem orfes de tot contacte amb dirigents catalans i per tant, desorientats per poguer contestar amb tot coneixement les tres preguntes que fou en el susdit butlletí.

"Si be un enviem nostra mes franca adhesio al mentat acte, ens es impossible enviar cap Delegat degut a nostre insuficiencia financera on financer una despesa d'aquesta magnitud, pero nosaltres molt gustosos donariem nostra representacio a la persona que creïssiu solvent on representar-nos on aquest patriotic acte.

"A tall de subgerencia, i donat els moments actuals on que viu Europa, creiem que lo mes encertat seria la internalitzacio del nostra problema nacional de llibertat a fi de portar a cap una obra reparadora, afirmant mes que mai nostra voluntat de NACIO i incorporar-nos abnegadament a l'accio d'alliberar la nostra patria.

"Homes de prestigi internacional encara ens en resten, molts d'ells sojornen a Anglaterra ocupen llocs ventatjoses que els podria facilitar aquesta patriòtica tasca, hi ha entre ells: Carlos Pi i Suner, J. Batista i Roca, Dr. Trueta, etc. Els quals poden fer molt per a que arribada l'hora de que Anglaterra dicti la pau - que no creiem que sigui caputopia, - a Europa suri el nom de la Catalunya Granx. Si ells volen, molt poden fer per nostra disordada Catalunya."

DELS CATALANS DE L'ARGENTINA:

El Centre Catala de Mondoza contesta:

"10 de juliol del 1940

"De temps ha que ens ostem preocupant de la Unio dels catalans d'America i en front de la desorientacio general, amb tot i el gran desig de la majoria de catalans conscients d'unir-se, nosaltres mateixos havien elaborat unos bases d'unio. L'arribada al nostre coneixement de la iniciativa vostra ens mou a deixar la nostra a un costat i a adherir-nos totalment a la unio que vosaltres projecteu, donantvos des de ara la nostra representacio en els treballs d'organitzacio sigui el que sigui el nom que volgueu donar a l'entitat. Desitjaríem no obstant, conservar el dret de fer observacions i suggestions de tactica i de conducta i voldríem tenir la cortosa d'esser assebotats de les decisions de trascendencia.

"ANTECEDENTS. En data 18 d'Agost 1939 escrivíem el següent a dues personalitats catalanes exilades a França: Despres d'analitzar els motius de la desfeta de Catalunya que culmina amb l'ocupacio de les tropes franquistes (despres de la ocupacio de les tropes lleials); deíem: "Primer. Els directius que han estat incapaces i nocius no poden retener els llocs de direccio o en tot cas, han de confesar i retractar-se de la seva actuacio si volen esser considerats com a elements utils a Catalunya en el rengle que els portoqui. No hi ha dret a detentar el comandament quan no s'han demostrat aptituds. S'han de tenir en compte, no obstant, les claudicacions que pot haver produït un regim de força i de terror -" I següent.- "Creiem que els principis que han de regir l'accio futura han d'esser: Primer.- Fer a tot preu la unio de tots els catalans conscients de la necessitat d'indpendencia i fer-la amb homes no amb partits que conservarien les seves pretencions. Segon.- Admetre la inadecuacio dels metodes de lluita emprats fins ara puix que han donat resultats catastrofics. Tercer.- Establir i mantenir contacte entre els nos capacos sense prejudicis d'actuacions anteriors. Quart.-Estudiar a fons les tactiques emprades per altres pobles que s'han trobat en el mateix cas que el nostre (Irlanda, Polonia, etc...) Cinque.- Mirar de mantenir contacte amb els patriotes d'Euzkadi. REFLEXIONS QUE HAN D'INFLUÏR EN ELS NOSTRES PLANS D'ACTUACIO.- Primer. No esperar el convenciment total o majoritari del nostre poble car sempre hi haura un fort percentatge de panxa-contents i de fanatics dels dos extrems. Segon.- Per tant, trobar la manera d'actuar a favor del nostre poble en forma de minoria i sense esperar el consentiment popular; aprofitar els convenguts i decidits. Tercer.- Tots els mitjans son bons si porten al nostre fi: l'Indpendencia. Quart.- Per tant, mirar de conseguir la unitat de direccio - els catalans d'America hom decidit iniciar la nostra feina. CONSISTIRA: Primer.- En la creacio de la unitat de accio i d'iniciatives de totes les entitats d'Europa (a) aquesta comunicacio mentre durin els treballs d'organitzacio previa, sera per a canviar idees, suggestions i sotnotre'ns mutuament els projectes. (b) Quan arrivem a un acord definitiu ens partirem la feina que correspongui per a cada organisme, pero mai s'actuara uns per als altres sense mantenir la comunicacio necessaria

per a un bon enllaç d'esforços."

"Us fem saber aquests antecedents per a que us feu carrec de la nostra situacio mental respecte al problema de la nostra independencia.

"OBSERVACIONS QUE US HEM DE SOTMETRE. Estem d'acord amb les "Consignes" del vostre Manifest; respecte als punts de la "Exposicio":

"Punt 1. Creiem necessari esperar a decidir aquest punt; (a) fins que Nova York hagi rebut gran nombre d'adhesions d'America. (b) fins a tenir l'adhessio de personalitats insospitades, de veritable prestigi i nets de culpa d'entre els exiliats que encara son a Europa. (c) fins a haver cercat una personalitat que vingui a esser com la representacio "suprema" de Catalunya. Aquesta personalitat no ha d'esser un politic. Convindria que fos una personalitat catalanissima de rolleu mundial que no vulgues acceptar. Si ho accepta ha de posar-hi tota la seva anima, per tant, no calparlar-n'hi fins que tinguem una força de veritat "la Unio de Catalans d'America" i la acceptacio de nombroses personalitats sanes per a donar-li una garantia increbantable. No convindria de cap manera que hi haguessin dos governs exiliats de Catalunya cosa que ens despretigiaria. Aquest es un porill que existeix donat que els que formaven el govern de Catalunya sembla que no volen que sigui ni tants sols discutit el seu dret. Quant ens decidim hem d'estar segurs de poder anular-los del tot. Caldria potsar que la "Unio de Catalans d'America" un cop constituïda fortament "els demanes oficialment comptes". Un cop assolit això fer gestions amb la personalitat que ha de representar Catalunya i triar els col.laboradors de la comissio del govern previ. Quina personalitat? Casals?...

"ALTRES PUNTS.- Completament conformes.

"ASSEMBLEA.- No la creiem necessaria i la veiem dificil. Nosaltres dispostem la nostra confiança i representacio en la Comissio de Nova York.

"SUGGERIMENTS.- Creiem que la Unio de Catalans d'America que es crei - sigui el que vulgui el nom que se l'hi doni, ha de tenir dos aspectes: ASPECTE PUBLIC: Formacio d'un govern previ de Catalunya que la representara oficialment en tot i per tot (estem del tot conformes amb les condicions del senyor Arotlla en quant a la constitucio d'aquests govern).* ASPECTE PRIVAT: (a) dirigira tota l'actuacio tactica dels catalans i no apareixera en la superficie. (b) no cal comprometre entitats constituïdes nipersones. (c) des de ara la representacio del Centre Catala de Mendoza es dira: X amb l'adresa que oportunament us comunicarem. (d) es creara per si fes falta una clau secreta de correspondencia. x

"ACTUACIO: Tant la privada com la publica tindran la seva seu central a Nova York. Nova York formara un arxiu documental del qual hi haura copies a dugues ciutats americanes del Sud. Proposem Santiago de Xile i Buenos Aires. En les decisions molt importants Nova York consultara les filials.

"ORGANITZACIO D'ENTITATS ADHERIDES: Proposem en cada una la creacio d'un triumvirat que sera l'unic a relacionar-se amb la central de N.Y. La Junta administradora de les entitats no s'ocuparà d'aquestes relacions. El triumvirat podra consultar i fer-se ajudar per persones de solvencia catalana que seran adherents individuals de la "Unio de Catalans d'America".

"(Les comunicacions vostres seran adreçades, con fins ara, entretant, al Centre Catala de Mendoza fins que us comuniquem el titol i adresa que tindra

*(Apareixen apart)

el grup d'aquesta ciutat).

"Com veieu per aquesta estarem molt satisfets de col.laborar i cooperar en l'obra que us heu empres i que des de ara considerem com a nostra. Bon vostres per Catalunya."

De la Mutual Catalana Germanor de Mendoza:

"11 de juliol del 1940

"Per mitja del Centre Catala de Mendoza, entitat sota qual iniciativa es funda la nostra l'any 1919, ens assobentarem de vostre manifest onvers la procuracio de la Unio dels Catalans d'America.

"De plena conformitat amb la vostra patriotica i necessaria finalitat formarem comissio especial amb el Centre Catala per a considerar tot el contingut de l'esmentat manifest. Les conclusions a que arribarem us les envia avui el Centre Catala per aquest mateix correu i aquesta nota nostra te dones per motiu l'enviar-vos la nostra adhossio fent-nos nostre el contingut de les conformitats, consideracions i suggestions que fa el Centre.

"Plau-nos aprofitar aquesta avinentesa per a fer-vos present a vos i demos companys de Consell de nostra mes cordial felicitacio per l'encert en l'estructura, concissio i fervoros patriotisme que conte el document que oportunament enviareu per la seva consideracio i aprovacio."

Del Centre Cata de Rosario:

"28 de maig del 1940

"Amb molt de plaer hem rebut v/ att 28 de Març p.p. per la vostra transcendental con auspiciosa iniciativa per a congrega i unificar l'ideal de Catalunya, en aquest moments tan grous de nostra historia.

"Aquest Centre Catala, que tinc l'honor de presidir impossibilitat d'enviar un delegat a l'esmentada assembla, vos trasnot nostre VOT d'adhossio, favorable per a tot el que del nou organisme surti amb tal que sia per la unitat de tots els catalans i el ressorgiment de la patria.

"A fi de complir en el Questionari, vos esponen l'opinio que prevaleix en aquest Centre.

- "1. La Denominacio, podria ser "RENAIXENÇA CATALANA"
- "2. El lloc mes indicat seria NORDAMERICA
- "3. La figura representativa, te que ser una persona que no hagi actuat en politica, i que tingui un caracter catalanissim, oscriptor o artista, per exemple un PAU CASALS."

De l'Agrupacio D'Ajut A La Cultura Catalana de Buenos Aires:

"18 de setembre del 1940

"L'A.A.C.C. i la revista "Catalunya" varen rebre oportunament el manifest "Els catalans de Nord-America i el redreçament de Catalunya". No us havien donat la nostra resposta, porque estant en tramits d'organitzacio un Consell Superior de la Comunitat Catalana a l'Argentina, que ha d'aplogar a tots els compatriotes residents en aquest pais i dol qual nosaltres en som part intergrant, varem entendre que era el Consell l'organisme indicat per a entendre en les questions exposades per vosaltres. El Consell, despres d'una llarga serie de gestions ha pogut constituirse, i esporom per tant, que en una de les

primeres reunions que celebri podra debatre les vostres proposicions i pronunciar-se sobre els extrems del manifest."

// Casal Catal i Centre Catala (Fusionats) de Buenos Aires:

"14 de setembre del 1940

"En efecte en temps oportu varem rebre el vostre Manifest que si no recordem malament ja us en varem acusar rebut.

"Nosaltres trobem molt interesant el seu contingut i les vostres inquietuts i el vostre anheli de trobar les bases per a fonamentar el redreçament de Catalunya mereixen el respecte i l'estimul de tots el catalans d'America; pero nosaltres, mes ben dit el Casal Catala de Buenos Aires no va creure convenient l'organitzacio d'un congres d'acord amb el projecte que ens vareu presentar.

"Aqui a Buenos Aires s'ha constituït una Comunitat Catalana que representa-potser podriam dir tota la Colonia Catalana de l'Argentina. Possiblement dintre poc temps ja rebreu directament del Consell Executiu d'aquest organisme alguna informacio de la seva constitucio i dels fins que es persegueixen."

DELS CATALANS DE MEXIC:

// L'Orfeo Catala de Mexic ha contestat:

"14 de maig del 1940

"He rebut la vostra lletra del 28 de març, que acompanyavau d'un Manifest, d'unes fulles d'informacio confidencials, i d'unes instruccions.

"Podou tenir la seguretat que cada paraula i cada concepte ha estat estudiat amb la maxima atencio. No cal dir que el que mes impressiona del vostre comunicat, es l'alt esperit patriotic que hi domina i el desig vivissim d'efectivitat i d'eficiencia.

"Procurarem resumir-vos en poques línies la nostra opinio:

"(a) Es certa la vostra afirmacio que la posicio geografica, l'objectivitat que us dona la llunyania, la llibertat del pais on viviu, us fa mes facil apuntar solucions apartades de tot partidisme i notes d'ambicions.

"(b) Pero, en el terreny practic i immediat, els factors comentats en l'apartat a), son mes aviat contraproduents. La guerra actual ha d'esser un factor decisiu per a la futura sort de Catalunya, i, per tant, es a Europa on han de residir els homes que puguin fer quelcom de concret.

"(c) El fet anterior comporta la necessitat absoluta d'obrar amb cautela i amb una gran flexibilitat de moviments. La discrecio i fins el secret amb que hauran d'esser salvades les oportunitats diverses, foren impossibles si s'acordessin una serie de principis rigids i, a mes, publices.

"(d) Existeix, ultra el que deixem dit, un fet consumat com es el nomenament d'una especie de Govern Provisional a Paris, presidit per Pompeu Fabra. Creiem que el nostre deure - el de tots els catalans d'arreu del mon - es de recolzar aquest Govern i no estimular de cap manera ni sota cap pretext, una dualitat de centres rectors del nostre moviment nacional.

"(e) En canvi, i conjugant el primer i els següents apartats, creiem útil on extrem la reunió d'un Congrés simplement americà, on s'acordi, no la formació d'unos directrius rígides -que en certs moments podrien ésser entrebancadores- sino més aviat un vast programa de propaganda per tot Amèrica i un estudi a fons dels mitjans més adequats per a donar a conèixer el nostre fet nacional i les manifestacions d'aquesta personalitat en tots els ordres: cultural, lingüístic, folklòric, artístic, etc.

"(f) La iniciativa del Congrés hauria d'ésser sotmesa a la decisió superior del Govern de París, com a reconeixament expres de la plena autoritat amb que obra per damunt de tots els catalans. I si la decisió fos favorable, organitzar -d'acord amb les directrius robudes- l'esmentada campanya propagandista amb conferències, exposicions, parlaments, articles, etc."

DELS CATALANS DE FRANÇA:

El Consell de la Fundació Ramon Llull, de París, contesta:

"26 d'abril del 1940

"El gran interès que té per a tots nosaltres la iniciativa continguda en el manifest Els Catalans de Nordamèrica i el redreçament de Catalunya i en les fulles dactilografiades anexas, ens han determinat de sotmetre-la a detingut examen i serena deliberació en Consell, perquè la resposta fos la suma dels parers concordants de les personalitats que el constitueixen i pogues tenir, per aquesta raó, més garanties d'encert i una més gran autoritat.

"El Consell examina, doncs, en sessió d'ahir la vostra proposta, posa detingudament el pro i el contra del seu contingut, examina amb tota detençió cada una de les seves parts i després d'un debat molt ampli, acorda per unanimitat felicitar-vos calurosament per la vostra pensada, que es mostra eloqüent del vostre alt patriotisme i de com us afecten els dolorosos problemes de la nostra dissortada Catalunya, malgrat que l'allunyament vos posi a cobert de totes les seves possibles repercussions. Tot això us honora en gran manera. Però el Consell estima prudent d'observar que dificultats insuperables s'oposen a tirar endavant la iniciativa. La primera de totes, la impossibilitat d'obtenir els necessaris visats consulars, perquè els delegats poguessin entrar als Estats Units. D'altra banda, avui és materialment impossible d'establir un cons dels emigrats catalans i per tant una proporcionalitat de representació. Hi ha també les enormes despeses que la mobilització dels delegats representaria, i l'import de les quals sembla més urgent i més profitós d'aplicar a l'assistència personal dels nostres exilats i a les necessitats de la cultura catalana, tan desvalguda.

"A aquestos raons d'ordre material i moral que desaconsellen de persistir en celebrar la projectada Assemblea, se n'hi afegixen d'altres d'ordre polític molt més importants encara. El gran problema que té plantejat avui Catalunya, és el d'encaixar-se dins de la futura organització d'Europa després de la guerra. I ni les dades d'aquest problema són per a ésser debatudes en una Assemblea, ni poden ésser conegudes sine estant en íntim contacte amb els medis internacionals on aquestos problemes han d'ésser discutits i resolts, ni la seva solució depèn de la nostra sola voluntat d'acord amb la nostra sola conveniència, sino de saber harmonitzar una i altra dins del problema general d'Europa, amb conveniències i voluntats altrament poderoses que la nostra.

"Que en treurien de prendre actituds heroiques i decretar solemniament que volen això o allò? Marcar a priori els límits i la trajectòria de la nostra acció política conduiria a l'únic i perillós resultat de lligar de mans els que hagin de dur-la a terme. Ningú no pot preveure avui com ens serà plantejat el problema en el futur: temeraria follia fora, doncs, voler-li donar per endavant una solució ben determinada i ben reblada. No cal oblidar tampoc que aquestes no són matèries per a ésser entregades a la deliberació passional d'una assemblea; no es per rampoll i foguerada que ha d'ésser decidit el destí d'un poble: conve que el pesin i sospesin, en llargues meditacions i reflexius debats, els homes que siguin més susceptibles d'encert per la triple garantia de l'enteniment, de l'experiència i de la competència.

"Vól dir això que els catalans d'Amèrica hagin de restar plegats de mans? No, certament. Conve que s'apleguin, a fi de cooperar amb tot el seu entusiasme i tot el seu poder a l'acció catalana. Però fora un greu error voler impulsar i dirigir aquesta acció de contenars i contenars de llogues lluny d'on ha d'ésser aplicada i en la més absoluta impossibilitat de poder judicar quines han d'ésser en cada moment les necessàries condicions de la seva més gran eficàcia. Això no vol dir que no hi hagi condicions permanents d'aquesta acció, una d'elles, ja per vosaltres senyalada: la seva essencial catalanitat. I una altra encara: que no ha d'anar encaminada a satisfer les tendències d'un grup determinat de catalans contra els que pensin diferent; sino a conciliar i conregar en bé de Catalunya tot el que hi hagi de just i raonable en les diverses formes de pensar i de sentir de tots els catalans.

"Per a satisfacció vostra, us podem anunciar, de mes a mes, que aquesta assenyada manera d'enfocar les realitats catalanes va obrint-se camí fins a tal punt, que es molt pròxima la constitució d'un alt Consell directiu de la nostra política, compost de personalitats que el seu fervent patriotisme i la seva independència de criteri són garantia segura de que serà fet el més gran i decidit esforç per a arribar tan ràpidament com sigui possible a la desitjada i necessària unitat catalana.

"Hi ha en els documents que ens heu tramés una suggestió, que podria ésser la base més eficient de l'acció dels catalans d'Amèrica: es quan us referiu a la tramésa de personalitats que poguessin donar conferències en universitats i centres culturals. Això es un gran encert. Fora molt convenient donar a conèixer Catalunya en terres americanes en totes les branques de la seva activitat, i no hi ha pas propaganda que pogues tenir una més gran eficàcia. Una federació de les entitats catalanes d'Amèrica encaminada a organitzar aquesta mena de creuada d'ordre cultural, fora segurament la millor manera com els catalans del continent americà podrien contribuir al futur redreç de Catalunya.

"Aquesta es la nostra opinió, dita amb la franquesa catalana a que la nostra naturalesa ens obliga, omesa també amb el propòsit de posar una mica d'ordre i coordinació en el confús, impetuós i tumultuós desig de fer alguna cosa, sigui la que sigui, en profit de Catalunya, desig que comença a manifestar-se una mica a tot arreu on hi ha bons catalans, que esta carregat certament de magnífiques intencions, però que podria afollar-se fàcilment en contradictòries i noïbles provatures, si cada u de nosaltres no sabia imposar-se el deure de mantenir la seva acció dintre els límits de les seves possibilitats i de la seva competència.

"Volgueu prendre principalment la bona voluntat de les anteriors indicacions i maneu sempre en bé de Catalunya."

Dels dirigents d'Estat Catala (amb ramificacio a Catalunya)

"Montauban, 13 de maig del 1940

"Fa uns quinze dies que trobant-me a la redaccio de 'El Poble Catala' hem vingut a les mans un manifest vostre datat en febrer d'enguany, en el qual vaig tenir la satisfaccio de veure-hi recollits els principals tomes que els patriotes catalans es plantegen i per la qual cosa hem plau adreçar-vos la nos entusiatica felicitacio."

"Montauban, 8 de maig del 1940

"He tingut el goig infinit de que arribes a les meves mans el vostre manifest patriotic datat a Nova York el febrer darrer i, militant actiu dins les rengleres separatistes des de la nova iniciacio politica, no he pogut sustreure'm a la tentacio d'escriure-us uns mots felicitant-vos ofusivament pel contingut del vostre document, que arriba a Europa en els moments que els homes de govern responsables de la mistificacio del sentiment nacional del poble catala.....es resisteixen encara a possibilitar la creacio del Consell Nacional a que vosaltres feu referencia, porque copsen que ells no en podrien formar part pel refus total no solament dels catalans que al exili ens hem trobat empresonats mesos i mesos dins els camps de concentracio, sino també dels nostres germans que dintre la Patria, sofreixen la nos ignominiosa i cruenta de les repressions que registra la historia de Catalunya. Podrieu objectar que porque si els ex-governants de la Catalunya Autenoma son refusats pel poble catala, se'ls demana en canvi, que possibilitin la formacio de l'organisme de govern que uneixi tots els catalans prescindint de qual-sevol altre adjectivitzacio? Simplement, per a donar al nou organisme l'aspecte juridic i democratic que exigeixen els miraments i el respecte internacional.....Seria doncs, volguts amics, injusta i condemnada al fracas tota iniciativa de moviment nacional catala, que no tingues en compte la realitat punyent del nostre poble. I'els patriotes catalans anem a entrar en joc tot seguit, no podem fallar, ni fallarem."

"10 de septembre del 1940

"En carta que acabo de rebre de....., Secretari d'Estat Catala, exilat a Franca, hem pregunta si hem sera posipble assistir a l'Assamblea que en el mes ja corrent celebre el vostre Casal amb el proposit d'unificar l'esfere de tots els Catalans d'America disposats a lluitar per l'alliberamento de Catalunya.

"El desitx que jo tinc d'assistir es molt gran, pero no podre satisferlo...."

"Desitjo que la vostra Assamblea pugui orientarse en un sentit catalanissin, no solsament per l'idioma, sino també per l'idea, fent posible la cooperacio de tots els Catalans d'America i d'altres parts del Mon, amb els que viuon a Franca, coordinant aixis l'esfors suprem que caldra fer per ajudar a la lliberacio del nostre Popble.

"Si aquestes son les conclusions a que arriba l'Assamblea, conteu amb la meu cooperacio complerta en el desenvolupament de la vostra tasca per la reconquesta de la Nostra Terra."

De l'Unio Catalanista a Franca (amb ramificacio a Catalunya, a traves de l'organitzacio clandestina P.C.)

La Unio Catalanista no contesta directament al nostre manifest pero ens tramot els comunicats següents:

"Amb plaer adjuntar-vos l'adjunt 'Projecte' que la Unió Catalanista, ha llongat, per tal d'unificar d'una vegada vers una acció més efectiva, els intents dispersos d'elements catalans. Creiem, nosaltres i hi estem resolutament decidits, que el moviment català, davant les actuals circumstàncies no deu de quedar aturat, i que tot de sumar tots els seus esforços, vers aquesta esperança, que per a Catalunya significa, la causa indubtablement victoriosa de França i Anglaterra, o siga en el triomf de la Llibertat i de l'Esperit, per damunt la barbarie."

"14 de maig del 1940

"La 'Unió Catalanista' per inspiració i deure dels seus elements exiliats a l'estranger, davant la situació en la nova subjugació a la qual està sotmesa la nostra Patria, creu que cap motiu, ni factor intern, o extern de Catalunya, existeix per a que la lluita nacional quedi aturada i que resti a l'atzar de les actuals circumstàncies, sense la voluntat i l'esforç dels propis catalans.

"Per tant, la 'Unió Catalanista' que aprecia pel seu valor, totes aquelles tasques encaminades a conservar a fer sobreviure els valors catalans, en els seus aspectes cultural i espirituals, no creu que aquestes siguin suficients, per a l'aconsegüiment de l'alliberament nacional, i prosseguint la tasca, per la qual la 'U.C.' fou creada, i examinats els elements catalans diversos i les seves possibilitats pràctiques en poder obtenir per Catalunya, conseqüent fórmula, de les que van del problema immediat de vitalitat, fins a l'alliberament nacional definitiu, no creient, fruit d'aquest examen, que cap força política catalana per si sola, pugui obtenir la més mínima conquesta per la Patria, la 'U.C.' desplega novament la seva Bandera, i tot hi afirmant, la seva voluntat de seguir la lluita per Catalunya, hi convidava sota els seus plecs a totes les Organitzacions i Partits nacionals catalans.

"BASE UNICA: 'ESSENT NACIONALISTA L'ACCIO QUE AL NOSTRE POBLE REALITZA, "La Unió Catalanista", TENEN EL DEURE DE COOPERAR HI, TOTS ELS CATALANS, SIGAN QUINES SIGAN LLURS IDEES, EN MATERIES POLITICAS, RELIGIOSES I SOCIALS' (Acord de l'Assamblea de la 'U.C.' a Barcelona. Any, 1904.)

"ACTUACIO: La 'Unió Catalanista' insisteix en el deure que tenen tots els catalans nacionals a facilitar el problema de l'unitat. L'unitat, és en aquestes hores tràgiques per a Catalunya, un deure sagrat i una necessitat immediata. En conseqüència: convida a tots els partits i organitzacions nacionals a la tasca de l'alliberament, anomenant a un representant, per a que integri la Comissió Executiva de la 'U.C.' a l'estranger, a la que ja actualment existeix.

"La 'Unió Catalanista', responen a aquest desig d'unitat i a la reacció patriòtica actual dintre Catalunya, apoya a l'Org^o, P.C. que s'ha constituït, de caràcter purament nacional i neutre, en qualsevol la preponderància de conseqüent partit català, essent una unitat, i no un fraccionament.

"La 'Unió Catalanista' provi l'examen que ha fet de tots els factors catalans, i de les seves possibilitats en qualsevol una política de millorament o d'obtenció parcial o total de llibertat catalana, declara solament, que desproveïda de tot prejudici personal, de tota parcialitat de banderia i de tota consideració de partit, que les gestions que realitza a París, l'Ex-President del Parlament Català, En Joan Casanova, tenen tot el valor i la significació d'esser l'UNIC CAMI DE SALVACIO CATALANA. Per tant, creu que el deure de tots els catalans nacionals, l'apoyar aquestes úniques possibilitats, i que desproveïts de tot esperit de discòrdia, donguin també aquest

apoi a una tasca, que no's referoie a homes i a partits, sino a Catalunya."

D'un dirigent d'Accio de Restauracio Catalana (A.R.C.)

"3 de maig del 1940

"Rebo amb goig la vostra circular del 28 de març i em congratulo del vostre esforç en favor de l'unificacio del pensament politic basic dels catalans. Basic, dic, porque prou clar es que no es tracta de fer un partit unic, una mena de totalitarismo. L'unitat de pensament ha d'essor per les coses essencials, per la politica exterior, per exemple.

"Trobo que els que, despres d'atendre les necessitats tristissimes de la propia existencia d'exiliat ia de les existencias a cops encara mes tristes d'altres compatriotes que ens volten, tinguin els mitjans de transportarse a New York, faran bo de concorrer a la vostra Assemblea. No sera probablement el meu cas; i pregare l'amic.....que m'hi vulgui representar.

"Nosaltres, a França, estom encarats amb realitats immediates, no sols de la vida present de l'exiliat, sino tambe de les seves esperances de solucio proxima del drama catala. Tenim la impresio que cal actuar al dia sobre l'actualitat politica. Per això, l'ajornar fins al setembre la nostra accio-com sembla desprendre's dels vostres escrits-no es factible agi. Ara mateix, les vacil.lacions de la neutralitat espanyola ens imposen una actitud catalana de defensa de la neutralitat contra les intrigues dels germanofils.

"En quant a la politica interior de Catalunya, tambe ens cal actuar urgentment, presentant-hi la nostra unitat -la dels exili amb els de Catalunya-feta sobre problemes i solucions de govern concretes. Aquest es l'objecte de l'Accio de Restauracio Catalana (A.R.C.) com veureu per la nota adjunta.

"Es clar que A.R.C. no es contradiu amb la vostra iniciativa, ans al contrari. Veureu que parteix d'unes posicions generals que no dubtom que seran les que la vostra Assemblea adoptara, mes o menys, si te en compte l'opinio de tots els sectors catalans, de dins i de fora Catalunya. Fins al punt que espero que podrem essor en certa manera els vostres representants a França.

"Com veieu, faig personalment el sacrifici de no presentar unes opinions d'un extremisme brillant i prone l'actitut grisa de l'home de terme mig, que cerca l'unitat alli on pot fer-se; go es al nig. Aquest sacrifici el faig despres d'haver auscultat molt el cos forit de Catalunya i el del lamentable conjunt dels exiliats als camps. L'aspiracio general del catala d'Europa-- que no oposo al d'America, com aquest suposo que no s'oposa al primer--es resumeix aixi:

- "1. Poder tornar a casa en condicions de vida possible, relativament digna.
- "2. Expulsar de Catalunya al regim falangista.

"Us ho dic per que us pugui servir de record quan les deliberacions s'onlairin massa per damunt de la realitat.

"Jo estic personalment convengtut que la PLENA LLIBERTAT DE CATALUNYA es possible d'obtenir en un esdevonidor proper, amb la condicio que la lluita sigui monada amb molta d'intel.ligencia i de subtilosa. S'acosta el moment de la re-agrupacio del mon occidental, i tota la nostra politica ha de consistir en col.laborar amb els re-agrupadors, deixant a Falange el paper d'enomiga de la nova grupacio. Això exigeix que en cap cas ne adoptem l'actitut del que posa dificils condicions a la col.laboracio, sino del que s'esforça de trobar solucions. Cree haver-vos dit tot el que calia."

"21 d'agost, 1940

".....del nostre C. E. en diu, al donar-li compte de la carta que us adreava dies endarrera, que ja fa temps havia pregat a.....volgues representar-nos a la vostra reunió. Proceint, es clar, el cas de que cap membre del nostre D.E. no pogues assistir'hi. Els dies passen i les possibilitats de trasllat encara no existeixen. No cal dir que nosaltres aprofitaríem la primera ocasió que ens permetes d'arribar a temps, puix que de poder venir qualsevol dels companys de C.E. a mes a mes de portar-vos les mes recents impresions de les nostres activitats i les directrius que entenem cal donar al nostre conjunt, us asseguraria l'assistència personal d'un membre del Consell. Ja us deia que en aquesta ocasió i per designació expressa del S.G. seria jo el que s'honoraria amb aquesta representació. I qui sap si acompanyat encara d'algun altre company també del C.E.

"No cal dir, però, que la designació previsorà de.....queda en peu. I que si tinguessin la satisfacció de poder venir, al plaer de saludar a tots vosaltres hi afegiríem el de retrobar....., el qual ha tingut la gentilesa d'acceptar la delegació i ja ens ha anunciat que assistiria al vostre Congrés.

"Ens permetem d'insistir sobre les reserves que en la nostra anterior expressavem.

"I desitjant-vos força encert us saludem amb tot l'afecte."

DOCUMENTS:

Un parer d'un català de França: (Perpinya, 24 de Març del 1940)

"CONDICIONS FORMULADES.....PER LA FORMACIÓ DEL COMITÈ DE GOVERN DE CATALUNYA:

"Primera: Crec necessari i urgent la unió dels catalans exiliats sota la comissió d'un Comitè que vagi des de les esquerres fins a les dretes amb tal que els homes que hi figurin no tinguin responsabilitat greu i directa en la política que determina la derrota.

"Segona: Aquesta unió deu ésser feta amb l'esperit de reconciliació, d'abandonament de tota mística de guerra civil, partidisme, sectarisme, i de tot aquell altre complex espiritual que durant la guerra ens dividí. Ara només Catalunya i el que ella significa, és, convivència de tots els catalans. Només amb aquest esperit podrà operar-se el redreçament de nostra Patria i començar l'obra laboriosa de la nova renaixença que és la feina de l'actual generació de Catalans.

"Tercera: En la composició del Comitè Directiu dels catalans exiliats no han de tenir-se en compte els antics partits, tots morts, ni per tant cap càlcul de proporcionalitat ni de consideració de l'antiga força numèrica dels mateixos. Només la capacitat, la significança i el possible rendiment dels homes han de comptar.

"Quarta: Crec molt necessari que en el Comitè de referència hi figurin alguns representants caracteritzats de les tendències de centre i de dreta catalanes que no han perdut en la catàstrofe, llur sentiment cívic i català. Si elements així hi manquessin, penso que la unió desitjada fora no sols il·lusoria sinó també ineficaz. Concretant, estimo com extraordinàriament desitjable la presència en el mateix d'homes que puguin representar la ten-

doncia de l'antiga Lliga Catalana. Igualment i haurien d'essor alguns intel·lectuals i artistes de prestigi indiscutible.

"Cinquena: El Comitè així constituït douria ésser investit de tots els poders, sense que nongu no ostos per damunt d'ell, tant per actuar prop de la col·lectivitat catalana exiliada, com damunt de la població de Catalunya.

"Sise: El primer acte del Comitè que hom proposa hauria d'essor una crida a tots els catalans per la unió i la reconciliació. Per tant ha de fer-s'hi constar la condemna de la passada com de l'actual persecució, i el propòsit de refer Catalunya dins de la concòrdia, al respecte a la concòrdia i la restauració dels principis lliberals i humans que la guerra i la revolució destruïren i que la tirania franquista ha acabat d'assessinar.

"Setena: Un cop constituït el Comitè de referència, tractara d'establir els contactes necessaris amb els polítics francesos i anglesos que sigui possible per tal d'ajudar als aliats en llur guerra i a través d'ells treballar per Catalunya.

"Vuitena: Igualment caldra que el dit Comitè corqui relacions amb els bases.

"Novena: Nominativament excloc d'aquest Comitè tota representació comunista. Mentre la direcció d'aquest partit sigui estrangera no poden els seus adherents ésser nacionalistes; mentre aquella sigui totalitària no poden ésser admesos en cap comunitat liberal."

De l'A.R.C. de França (Paris, Abril del 1940)

"Mentre el Catalanisme en l'exili es recerca ell mateix i procura restaurar la seva capacitat política, el profund sentiment patriòtic del poble català malda per a expressar-se dins de Catalunya, en un Catalanisme renaixent.

"Quin dels dos moviments reixira primer a reposar el Catalanisme sobre la via de la prosperitat política?"

"No hom sabem pas. Però sabem que aquells dos moviments no tendeixen pas a divergir, a considerar les coses de Catalunya de dos punts de vista diferents sino que, tots dos, lluny d'esser antagonistes, han de col·laborar a l'UNITAT ESSENCIAL DEL CATALANISME.

"Això vol dir que l'unitat dels exiliats i l'unitat dins de Catalunya no s'han de voler contrariar, respectivament, ni al bell mig dels primers, ni al bell mig dels segons; sino, en certa manera, a la zona que es troba entre tots dos.

"Si no es fos així, si els principis bàsics del Catalanisme i de la política general dels uns no fossin acceptables pels altres i reciprocament, l'Unitat catalana no seria més que una fórmula sense contingut real i polític.

"Unitat" d'uns vencedors contra un volum considerable de vençuts, que deixaria persistent la guerra civil i en curs la cascaada de triomfs ofimers que patim des del 1930.

"L'Acció de Restauració Catalana (A.R.C.) que no es cap partit i que respecta els partits, s'exerceix, contra tot esperit de guerra civil, en favor d'aquesta UNITAT MAJOR entre els catalans."

D'una carta de l'Agrupacio Patriotica de Xile a Germanor de Santiago:
(17 de maig del 1940)

"Ens demanau la nostra opinio sobre el document que acabau de rebre de la Fundacio Ramon Llull contestant el manifest de Nova York. Encara que no podia haver arribat d'una manera menys protocolaria a les nostres mans--cosa que no ens sorprèn ja que estem avosats a esser negligits pels nostres polítics---per la consideracio que ens mereixou, la Directivo del Centre Catala i de l'Agrupacio Patriotica catalana l'han examinat dotingudament i, en conseqüencia us podem dir:

"PRIMER: Que ja coneixem per un altre conducte quin es el consell que s'intenta formar a Paris.

"SEGONA: Que la seva formacio portara en ella mateixa un vici d'origen. Ja que no poden esser consultats per a la formacio d'un Consell de Govern els catalans residents a Catalunya, sembla que valdria la pena d'escoltar una mica la veu dels patriotes catalans escampats pel mon.

"TERCER: Que com ho assenyalen les opinions de les persones autoritzades cridades a consulta, la formacio d'aquest Consell no repon a les necessitats d'unio de tots els catalans.

"QUART: Que encara que ens sembla que les persones destinades a integrar-lo son dignes de tots els respectes, llur actuacio quedara minimitzada per la figura que els ha de presidir i que els adscriu, ho vulguin obeir a una politica evidentment nefasta a Catalunya.

"QUINT: Que no creiem que la persona que ha presidit el desastre de Catalunya i les lluites intestines entre catalans--molts dels quals n'estat víctimes innocents--sigui avui la mes adequada per a presidir la unitat i els treballs per a impulsar l'alliberament i el redreçament del nostre pais.

"Els catalans d'America seguirem, doncs, treballant per a unir-nos tots tal com n'estem ja els de Xile i fer sentir allí on sigui i allí on calgui, les aspiracions del nostre poble. Per això el manifest dels catalans del Casal de Nova York ens sembla molt be i no dubtem en adherir-nos-hi. Podeu fer l'us que us escaigui d'aquest document i trametre'l, si us plau, a la mateixa persona que us ha fet arribar la resposta de la Fundacio Ramon Llull."

D'n Catala de Toulouse:

"Els anys de la guerra espanyola i les angoixes posteriors oron prou a ofegar les roncunies i desaviences tant dels partits com dels organismes de Catalunya, i a unir tots els catalans en un sol cor i una sola anima per tal d'abatre l'enemic de dins i de fora, que venia a devastar la terra, la llengua i totes les institucions de la Patria.

"Aquesta solidaritat catalana sera el nos viu llevat i la formanga mes certa de la restauracio de la Patria violada, pero mai rotuda. I unicament amb

la germanor catalana, solament amb la concòrdia de tots els catalans, guiats de la llum evangèlica i caritat cristiana, reviuira forta i gloriosa la nostra Patria.

"Catalans, tots som germans, per la Patria tots a una!"

Del Butlletí d'Estat Català: (3 de març del 1940)

"INSTRUCCIONS ALS PATRIOTES

"Mantinguem el contacte de colzes fraternal amb tots els que estiguin disposats a realitzar el nostre propi esforç i a correr la nostra mateixa sort.

"La lluita contra els invasors de Catalunya no exclou cap català de la seva obligació patriòtica. No es tasca de partit, sino de moviment nacional en el qual els interessos personals no poden ésser tinguts en consideració.

"Avui valoritzem Catalunya a través de la nostra conducta. Alla baix responem bé i confiem amb nosaltres. Que cada acte nostre estigui amarat d'aquest sentit de responsabilitat que el moment actual exigeix.

"Cadascu al seu lloc, amb fermesa i disciplina; per tal que no falli ni una dent de l'engranatge que alliberarà la patria esclava."

"En el camp de batalla o en l'exercit del treball. En la patria o fora d'ella, cada català duu arrapat en el cor un anhel, un desig: alliberar Catalunya. La tasca que un dia acabàlla Francesc Macià recorrent Europa i America, avui cada català deu realitzar-la convençut de que del seu esforç en depèn una gran part del triomf. Arreu on es trobi un fill de Catalunya cal que el nom de la Patria hi resoni amb tota l'agudesa accentual del crit que fremeix a llavi clos en cada germa que jau colgat en terra catalana. I dels que glateixen amb deliris de l'libertat sota el fuet que constantment treballa damunt de llurs carns llatzerades. Per ells, pels que ja no seran mai més; pels que en el terror de llur martiri es nodreixen encara d'amor patriòtic, i pels que en la preso sense reixos esperen inlassablement l'hora definitiva, catalans de tot el món, en peu de guerra!"

LES PUBLICACIONS CATALANES:

Algunes revistes i publicacions catalanes dels diferents indrets d'America, han comentat i reproduït el nostre Manifest.

De Ressorgiment, de Buenos Aires (maig del 1940)

"La unitat s' imposa. El desig d'unificar les voluntats dels catalans en una de sola coincident amb el patriotisme i allunyada per complet de tota aspiració immediata de predomini partidista, ha pres suara una expressió gairebé general. En l'edició proppassada comentàvem el report (interessantíssim i que ha tingut la virtut immediata de remoure les aigües estancades del catalanisme) que un prestigiós polític català, Carles Pi i Sunyer, ex-conseller de la Generalitat, adreça particularment a un nombre d'amics i institucions. Avui reproduïm en altre lloc d'aquesta edició el manifest que ha llançat un nucli de catalans de Nova York arreçerats sota el sostre protector del Casal Català d'aquella capital.

"Aquestes dues manifestacions de l'anhel col·lectiu de reagrupar les forces

del catalanisme a fi d'estar amatents a qualsevol esdeveniment favorable i a emprendre una actuació per a provocar-lo o accelerar-lo l'esdeveniment salvador, ha suscitat portot comentaris favorables i ha fet renèixer en els cors l'entusiasme i l'esperança que l'esfondrament de la Patria i l'atuitment general que el seguí havien esmortit.

"Ja ora hora! Sortosament els clams que ens arriben de portot tenen un denominador comú: Catalunya! I la catalanitat més infrangible! Ja ora hora! Ja ora hora que la veu del seny, de la raó, de la lògica, del patriotisme (del patriotisme català veritable), s'alcei com un clam de regeneració i d'esperança. Ja ora hora! Ja ora hora que els catalans d'adonessin que solament el retorn a les essències sagrades de la catalanitat més pura pot salvar-nos dels errors passats! Benaurada aquesta hora del retorn a la sinya pairal! Per arribar-hi, però, ha calgut la gran tragèdia de la caiguda de la Patria, passar per totes les vicissituds i humiliacions d'una guerra imposada, i ha calgut, encara, que aquells homes que es deien amics de Catalunya i dels catalans, es traguessin la carota i es manifestessin tal com realment son.

"Que ens serveixi de lliçó (la mil·lesima lliçó!), i sobretot, d'experiència! Dura lliçó i experiència dels fets que ningú pot negar ni alterar. La candidesa dels catalans ha estat sorpresa una altra vegada, i llur capacitat política ha llanguit una vegada més davant l'habilitat i els mitjans expeditius dels nostres adversaris disfressats d'ovella. Alerta, catalans! Per sempre més: Alerta!

"El desig d'unitat com expressió d'un sentiment íntim de patriotisme, no es prou en els actuals moments. Cal que el desig, l'anhel, la voluntat cristal·litzin en fets, i no solament en paraules. La força més poderosa, l'al·legat més ferm que podem mostrar els catalans exiliats a Amèrica als polítics catalans avui dispersos i a tots aquells connacionals de significació en les diverses activitats espirituals catalanes, es que la unitat que volen que formin a fi de reconquistar Catalunya, vagi avalada per l'exemple de la nostra pròpia unitat: per la dels catalans residents a Amèrica. Que el nostre clam d'unificació no els arribi, d'un sol país, per diferents conductes; que la veu nostra sigui unànime; "una sola veu", com demanava el poeta l'any 1931 per a proclamar la llibertat de Catalunya.

"Aci a l'Argentina, per exemple, s'ha de fer la unitat dels catalans nacionals. Errònies interpretacions del que ens obligava, durant la guerra, el fet de combatre Catalunya i Espanya un mateix enemic, distanciarren els patriotes sensiblement. Cal que els corrents d'unificació que acceptem i demanem per als altres, comencin per nosaltres mateixos. Aquests dies som requerits per a ometre opinions i adherir-nos a fets i coses tendents a l'estructuració de la unitat catalana. Que sigui "una sola veu", la de tots, qui respongui a la crida del patriotisme. Les circumstàncies que óns feien mirar de roull uns a altres, han variat fonamentalment, i els fets, els fets terribles de l'esfondrament de la Patria, ens tornen a unir en la gran germanor catalanista. Que ningú s'hi oposi es realment català i te a glòria dir-se nacionalista. De nou el nacionalisme català es posa en marxa i es ell qui ha d'alliberar Catalunya de les grapes del militarisme espanyol. Per Catalunya, germans, formem la pinya sagrada!

"Les hores que passem son d'una gravetat extraordinària. El món, en plena follia, es destrossa acarnissadament. Dues grans corrents, dues ideologies se'n disputen el predomini. Els catalans ja tenim traçada la nostra actitud; es dictada per la nostra tradició liberal i democràtica i sentim

el seu imperatiu encaixar exactament en la nostra consciencia. No es fruit de la imposicio o violencia sino expressio de l'amor que sentim per la llibertat i la justicia. Vol dir, doncs, que no havem pas de triar. Ja sabem cap on van les nostres preferencies.

"En aquesta lluita, totjust inicial, es probable que Catalunya, malgrat tot, hi jugui un paper important per la seva situacio geografica, i, tambe, sota el punt de vista ideologic. S'imposa, per conseguint, crear l'organisme nacional que en un moment donat pugui exercir amb plenitud de poders la representacio autentica de la nostra Patria. Els catalans d'America som cridats a estructurar-lo aquest organisme, i no som pas dels que n'hem vist la necessitat de creacio mes tard, tanmateix. Per conseguint, cal que ens llancem d'immediat a la tasca i compli allo que se'ns demani per a fer factible aquesta necessitat que, per fi, proclamem tots els catalans nacionals.

"I a posar-nos-hi sense reserves de cap mena, pensant nomes que en els sagrats interessos de Catalunya."

Com a referencia Ressorgiment public integre el Manifest.

De Germanor, de Santiago de Xilo (maig del 1940)
Publica els punts essencials del Manifest.

De Catalunya, de Moxic (20 de Abril del 1940)

"La unitat dels catalans. Es preocupacio i desig de tots els catalans, la reconquesta de la patria sotmesa al pitjor dels esclavatges. L'esperit catala es mes viu, es mes fort que mai i no pot esser altrament car com mes anticatalana es la politica portada a terme pels actuals opressors dels pobles iberics, el nostre poble reacciona automaticament en sentit mes profundament catala.

"Seria cometre l'error historic mes greu per a l'esdevenidor del nostre poble si, avui la sensibilitat dels catalans a l'exili restes indiferent davant d'aquest fet; mes encara, quan els catalans que per raons diverses han restat a la patria sota l'huraca desformat de la repressio fisica i moral, en la carn i en l'esperit del nostre poble, se senten mes units que mai i llur voluntat de lluitar es tan forta com llur fe en l'esdevenidor historic de Catalunya i com llur odi a Franco i els seus, contra els quals s'han sumat les voluntats i els esforços. I quan tambe ningú no posa en dubte que els catalans exiliats poden, des de fora de la patria, contribuir poderosament amb llur conducta a precipitar el cami politic pel qual es lluita a Catalunya com a Espanya.

"Es innegable que tenim el deure, per interes propi i de Catalunya, de treballar, de lluitar per la seva llibertat, i, sobre tot, d'aglutinar l'esforç de tot els catalans que senten el mateix anhel, per aconseguir aquest objectiu.

"S'han aixecat diverses veus en aquest sentit. Darrerament hem tingut la satisfaccio de rebre un document del Casal Catala de Nova York, els membres del qual han llançat la iniciativa de celebrar un comici a aquell pais on les representacions dels catalans al'exili estableixin les bases d'un programa i les normes per a arribar a la seva realitzacio els ulls fets en el recobrament de la patria.

"A nosaltres ens cap la satisfaccio de constatar allo que preconitzavem pocs dies despres de travessar la frontera pirenica, moguts per aquesta ansia catalana i popular, fidelment expressat per les paraules mesurades i sobries de l'home que tan ha fet per Catalunya en el curs de la lluita: 'L'alliberament de Catalunya no sera l'obra d'un sol Partit ni d'uns quants catalans mes clarividents o mes resolts a continuar la lluita. Sera l'obra de tots els catalans honrats'. Aquestes paraules esdevenen d'una actualitat permanent."

Del Noticiari Catala, de Santiago de Xilo (maig del 1940)
Publica integre el Manifest.

DARRERA HORA:

Al moment de procedir al tiratge del present Butlletí, rebem l'adhesio de la "Associacio Protectora de l'Ensenyança Catalana" de Buenos Aires i una extensa comunicacio del "Consell de la Comunitat Catalana a la Republica Argentina", de los quals copiem els següents extractes:

A. P. de l'E. C.

"Amb la present ens plau contestar les vostres il·lustrades i lluminoses comunicacions: la primera insinuant la conveniencia de la cellobracio d'un congres per la unitat y direccio del catalans d'arreu del mon a Nova York o altre lloc on es determini. La segona degut a la aceleracio dels esdeveniments catastrofics a Europa anunciant una modificacio; ambdues de una inspiracio persecucio de nobilissims propositos, dignes de la dinamica actuacio patriotica que tant distingeix als nostros gormans dels Estats Units.

"La Delegacio a Buenos Aires de l'Associacio Protectora de l'Ensenyança Catalana ha rebut dites comunicacion com un raig de llum, dintre de tanta foscor del cel de la nostra mai prou estimada Catalunya, creiem sincerament que la nostra patria sera finalment lo que el bon seny dels sous dissortats fills volguin.

"Per tal com teniem coneixement, pero, que aci s'estava gestant igualment un Organisme Directiu amb representacio de totes les entitats i particulars de l'Argentina, el qual a hores d'ara ha arribat a felix realitzacio amb el nom de "El Consell de la Comunitat Catalana" i que creiem coincideix en part o totalment amb el vostre manifest de referencia, es que no responguerem al seu degut temps.

"Per consegüent i amb la seguretad de que no hi ha diferencios substancials ni pot haber-los-hi ja que tots perseguim igual proposit, nosaltres coms els d'aci deleguem dites funcions al Consell de la Comunitat Catalana."

Consoll de la C.C.

"Malgrat el breu temps de la nostra actuacio, gracies a la nostra tactica d'ajuntar sempre, d'atraure i de convencer, töt sentant els fonaments d'una forma autoritat espirital i politica, podem ja oferir resultats esplendits que ons permeten de creure en una accio oficient

i orientada. Creiem haver encertat el camí, sense renunciaments, al contrari, amb fermes i positives afirmacions. Si podéssim aconseguir que a les altres repúbliques americanes els catalans seguíssin el nostre exemple espontaniament sorgiria la relació i la confraternització entre les nostres comunitats nacionals de tota l'Amèrica i el Congrés o Convenció que podria celebrar-se aniria revestit d'una autoritat indiscutible i recolzat per les masses de catalans expartriats que encara estan disperses i, en llur immensa majoria, indiferents als destins de la Patria. Aleshores, si elegíssim un Consell Superior, aquest fora l'orientador en totes les matèries de política general i podria substituir el Govern català desaparegut, fins a aconseguir el recobriment de Catalunya."

Els Catalans de Nordamerica
i el
Redreçament de Catalunya

CASAL CATALA'

239 WEST 14TH STREET
NEW YORK

MANIFEST

DESPRES DE LA TRAGEDIA

La caiguda de Catalunya i la dolorosa experiència soferta pels catalans comença a produir les reaccions saludables pròpies de tota convulsió. Vençut el momentani abaltiment i superada la crisi de buidor i desesperança que tota tragèdia deixa en l'ànima, l'esperit català torna a renéixer. Tancant els ulls a les dolors passades, torna a fitar l'esdevenidor.

D'arreu s'aixequen veus catalanes proclamant, més vigorosament que mai, que l'ànima de Catalunya és immortal; que el destí del nostre poble no pot ésser hipotecat per una dissort passatgera; que la nostra missió històrica és indeturable.

Hi ha una general coincidència i una total unanimitat a proclamar la unió espiritual i material de tots els catalans, i la necessitat apremiant de refer el nostre front de lluita nacional.

Aquest clam divers i unànim de redreçament de Catalunya, pot concretar-se en les següents

CONSIGNES

- a) Només l'esperit nacional pot salvar Catalunya.
- b) Cal ésser més català que mai.
(Tenir plena voluntat i consciència del Dret de Catalunya a la seva plena Llibertat Nacional).
- c) Cal ésser exclusivament català.
(El català — liberal i demòcrata — no necessita marques llampants o denominatius estridents per a ésser obert a totes les tendències socials o polítiques).
- d) Cal lluitar exclusivament per Catalunya.
(Denúncia de tots els pactes, aliances o fronts del passat. Catalunya serà sempre prou generosa per abraçar-se fraternalment, en el moment oportú, amb els altres pobles lliures d'Ibèria o del món. Com més lliures tingui els braços més forta podrà ésser aleshores l'abraçada).
- e) Cal crear un organisme que representi la unitat catalana.
(Concreció de l'esforç de tots els catalans—sigui quina sigui llur tendència —decidits afirmar la personalitat nacional de Catalunya i el dret a la seva plena llibertat).

Entre aquestes múltiples veus, una de les més concretes i explícites és la del grup de catalans residents a Tolosa de Llenguadoc (França), els quals propugnen la immediata formació d'un Front Nacional Català, front dinàmic del catalanisme, d'ampla solidaritat catalana, encaminat a conquerir la plena llibertat de Catalunya.

LA NOSTRA POSICIO

Els catalans de Nordamèrica, a través de la seva organització cabdal, el "CASAL CATALA" de Nova York, volen unir la seva veu a aquest clam unànim per la represa de la nostra lluita nacional.

En adherir-se, però, al moviment que hagi de cristal·litzar les consignes abans concretades, senten la necessitat de fer la següent

EXPOSICIO

Considerem d'extrema urgència la formació d'un organisme de lluita i de redreçament nacional.

Estimem, però, que caldrà imprimir des de bell començ una energia i un determinisme absolut a tota gestió que es porti a terme. Caldrà que tota actuació respongui en volada a la transcendència del fi que propugnem. Només una gran fermesa de voluntat, una ambició màxima i una visió precisa del que volem i del que perseguim, farà de les normes d'actuació del nostre organisme un instrument sòlid i adequat per a arribar a resultats definitius.

Els catalans de Nordamèrica, potser pel contacte amb la manera de fer i de pensar del país en què vivim, per la posició geogràfica i política del mateix, i per la perspectiva i l'objectivitat que ens dóna la llunyania material dels problemes que planteja la tragèdia actual de Catalunya, ens trobem en una posició d'avantatge per a poder traçar algunes normes de conducta. Això ens porta a esquematitzar els punts següents:

I—Cal que el nostre organisme adquireixi des de bon principi la categoria de moviment Nacional; que el Consell que el regeixi tingui l'autoritat i el prestigi d'òrgan de Govern.

(El precedent de nacions i grups nacionals com, per exemple, el txec, el polonès, l'austriac, etc., que avui es veuen obligats a organitzar-se oficialment en terres estrangeres, justifica que Catalunya i els catalans estructurin la seva vida nacional fora del territori patri).

II—L'organisme representatiu de Catalunya haurà d'actuar amb dignitat i fermesa, però amb l'audàcia necessària per assolir un reconeixement internacional, sinó *de jure* de fet, que el capaciti a fer-se, en el moment oportú, la veu autoritzada i exclusiva de Catalunya.

(Cal estar previnguts per si cal, en un moment donat, reclamar davant del món els nostres drets nacionals).

III—Caldrà deixar ben establert, des del primer moment, que Catalunya aspira a una plena llibertat nacional.

(S'imposa, abans de tot, un esforç molt especial per destruir l'equívoc que, de resultes de la lluita passada, existeix respecte a l'actitud de Catalunya envers Espanya. Les Cancelleries europees i els hispanòfils d'arreu del món, per una simple raó de comoditat—la comoditat que es deriva de veure un problema que s'elimina per si sol—han insistit a proclamar durant tot el temps de la guerra a Espanya, que l'afany independentista de Catalunya s'havia automàticament esvait davant la tragèdia estatal espanyola. S'imposarà possiblement l'haver de parlar amb cruesa i valentia per tal que quedi ben sentat que, ara més que mai, Catalunya entén que qualsevol col.laboració amb Espanya és possible únicament en un pla d'igualtat, de poble lliure a poble lliure).

IV—Cal que l'afiliació individual al nou front de lluita, impliqui una mena d'enrolament de caràcter cívic que imposi a cada afiliat els deures d'una veritable mobilització.

(Només així podran portar-se a terme actes concrets, basats en una sòlida unitat i susceptibles, en el moment oportú, de fer oir la nostra veu en forma efectiva davant de les Cancelleries del món).

V—El Consell Nacional que regeixi el nou organisme caldrà que es captngui, des del primer moment, de la importància d'una ferma i àmplia actuació, sobre tot pel que respecta a la propaganda, als Estats Units de l'Amèrica del Nord.

(Caldrà àdhuc estudiar si és avantatjós fixar la residència del Consell a Europa, o si és recomanable una intermitència d'actuació als Estats Units).

CRIDA ALS CATALANS D'AMERICA

Els catalans residents als Estats Units i el "CASAL CATALA" de Nova York, en emetre el seu criteri referent a la necessitat de formació immediata del nostre front de lluita, exhorten a tots els catalans residents en terres d'Amèrica per que s'uneixin a aquest esforç comú dels catalans i per que, individualment i col·lectivament, a través de llurs organismes, donin la seva adhesió i cooperació al nou moviment.

RESUM:

Per tal de marcar un nou pas en el sentit pràctic d'organització,

ELS CATALANS DE NORDAMERICA

PROPOSEN

1) Que es convoqui amb urgència una Assemblea de Delegats dels diversos grups o filiacions que representin els catalans d'arreu del món, per tal de donar forma definitiva a l'organisme representatiu de la unitat catalana.

2) Que l'esmentada Assemblea, per les raons de publicitat i de transcendència política adés invocades, tingui lloc en una ciutat dels Estats Units.

Interinament, el "CASAL CATALA" de Nova York, per la posició estratègica que ocupa i per la llibertat d'acció que li dona el fet de radicar en una de les poques nacions on el dret d'expressió és encara lliure, es brinda a centralitzar de moment l'organització del nou moviment, fins i tant que l'Assemblea que proposem resolgui en detall i de manera definitiva les normes d'actuació del nostre organisme nacional de redreçament i reconquesta de Catalunya.

Nova York, febrer del 1940.